

Vapo Oy
PL 22
40101 JYVÄSKYLÄ
mika.timonen@novactor.com

Viite Lausuntopyyntö 21.12.2021

Lausunto YVA-menettelyn tarpeesta, Ilomantsin aktiivihiilitehtaan laajennus

Vapo Oy on pyytänyt Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta lausuntoa YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta koskien Ilomantsin aktiivihiilitehtaan laajennus -hanketta. Kapasiteetin lisäys integroituu ensimmäiseen aktiivihiilen tuotantolinjaan ja nykyiseen pellettitehtaaseen, joita koskien Itä-Suomen aluehallintovirasto on 29.1.2020 antamallaan lainvoimaisella päätöksellä nro 4/2020 myöntänyt ympäristöluvan (toiminnan olennaisena muuttamisena) sekä toiminnanaloittamisluvan. Aktiivihiilitehtaan ensimmäinen tuotantolinja on rakenteilla ja sen tuotantotoiminta on alkamassa lähikuukausina.

Yhtiö on toimittanut ELY-keskukselle lausunnon antamiseksi hanketta koskevan 6.10.2020 päivätyn ympäristölupahakemuksen liitteineen. Ympäristölupahakemuksen kohdassa 7 esitetyn toiminnanharjoittajan näkemyksen mukaan hankkeessa ei ole tarvetta suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. ELY-keskus on jo aiemmin päätöksellään 2.12.2016 (dnro POKELY/1006/2016) päättänyt ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 6 §:n (468/1994) perusteella, että Vapo Oy:n alkuperäiseen Thermochemicals -hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Kapasiteetiltaan suurennettavan tuotantolaitoksen pääraaka-aine edelleen on jyrshinturpeesta valmistettu turvepelletti. Jyrshinturpeen lisäksi pelletin raaka-aineena voidaan käyttää biomassoja, etenkin puuperäisiä kuten haketta tai sahanpurua. Jyrshinturvetta käytetään pelletin valmistukseen noin 140 000 tonnia (kosteus 50 %) vuodessa. Tästä valmistetaan noin 75 000 tonnia turvepellettiä (kosteus 10 %), jota käytetään aktiivihiililaitoksen pääraaka-aineena. Laitoksen tuotantokapasiteetti on noin 10-12 000 tonnia aktiivihiiltä vuodessa, kun voimassa olevan luvan mukaisen laitoksen kapasiteetti on noin 5 000 tonnia.

Tuotantoprosessi muodostuu jo laitosalueella toiminnassa olevista raaka-aineen vastaanotosta ja pellettitehtaasta, sekä alueelle rakennettavista aktiivihiilen tuotantoprosessista, pakkauksesta, varastoinnista ja apuprosesseista kuten höyryn tuotannosta. Tuotantolaitoksen on suunniteltu käyvän 8 000 tuntia vuodessa ja se on jatkuvasti miehitetty.

ELY-keskuksen kannanotto

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena ELY-keskus toteaa, että Vapo Oy:n Ilomantsin aktiivihiihtehtaan laajennushankkeessa esitetyt muutokset eivät ole laadultaan tai laajuudeltaan sellaisia, että niiden johdosta hankkeeseen tulisi soveltaa YVA-menettelyä mainitun lain 3 §:n 1 tai 2 momentin perusteella.

Perustelut:

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa. Tämä hanke ei ole hankeluettelon mukainen hanke.

Toiminnanharjoittaja on itse verrannut hanketta YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohdan 6b) laitoksiin, jotka kaasuttavat tai nesteyttävät öljyliusketta, kivihiiltä tai turvetta vähintään 500 tonnia päivässä ja joihin tulee aina soveltaa YVA-menettelyä. Tässä laajennetussakin hankkeessa turpeen käyttömäärä on yhteensä noin 230 tonnia päivässä eli selvästi alle ko. hankeluettelon rajan.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin YVA-lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-lain 3 § 2 mom.). Päätöksenteossa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen 2 §:ssä (YVA-laki 3 § 3 mom.). Hankkeen selvityksissä ei ole tullut esille tällaisia vaikutuksia.

Asiakirjan hyväksyminen; Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Mari Heikkinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Ari Heiskanen. Merkintä hyväksynnästä on viimeisellä sivulla.

TIEDOKSI Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Itä-Suomen aluehallintovirasto

Tämä asiakirja POKELY/1134/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/1134/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heikkinen Mari 08.01.2021 10:18

Ratkaisija Heiskanen Ari 08.01.2021 10:19